

Časopis seminaristov Spoločnosti Božieho Slova

Misionár

Mladý

1

Zima 2011, ročník XVIII.

www.mladymisionar.sk

Tento úvodník, ku ktorému ma inšpirovala kresba Michala Žáka na strane 41, by som chcel začať inak ako zvyčajne. Pre prípad, že by ste nemali čas prečítať si ho do konca:

Za celú komunitu a spolupracovníkov Mladého misionára Vám prajem šťastné a milostiplné Vianoce, krásny a požehnaný nový rok 2012 a veľa, veľa dobrodení.

Tá kresba, o ktorej píšem, vykresľuje s trochou zveličenia náš civilizovaný svet, ktorý sa topí v konzume a učí nás žiť na dlh. Každý sa za niečím náhli, usiluje sa dokončiť všetko perfektne ešte pred Štedrým večerom a potom počas jedného dlhého výdychu prejdú celé Vianoce. Ani sa nenazdáme a aj Traja králi uvoľnia miesto v kalendári ďalším „novoročným“ termínom, ktoré je potrebné stihnúť. Pričom človek neraz zabúda na to, čo je skutočne dôležité: Boh. Mišov obrázok môže podnietiť otázku, či by tí ľudia s plnými rukami tašiek a darčiekov nemali z obchodu skôr vychádzať. Ak vám to zišlo na um, tak ešte asi nie ste natolko konzumnou osobou, akou by vás radi videli obchodné reťazce. Tie majú totiž radi ľudí štedrých, ktorí obdarúvajú iných a najlepšie niečím z ich predajne. Ľudia na kresbe sa pripravujú na sviatky tak urputne, že nedovolia Kristovi, aby bol súčasťou ich životov. Všetko pripraviť, nachystať, možno odbehnúť do kostola, nakúpiť, navariť, zísť na polnočnú... A čo potom?

Vianoce sú sviatky pokoja, počas ktorých si pripomíname narodenie Spasiteľa. Preto Vám prajem naozaj Kristov pokoj. Nech naplní Vaše srdcia a je Vám posilou po celý rok 2012.

V láske Trojjediného Boha

Michal, SVD

Mladý MISIONÁR

Ročník XVIII., č. 1
Vydávajú seminaristi SVD
v Bratislave

Adresa:

Misijný dom Arnolda Janssena,
Krupinská 2,
851 01 Bratislava Petržalka

e-mail: mladymisionar@gmail.com

Internet: www.mladymisionar.sk

Na čísle spolupracovali:

P. Marek Vaňuš, SVD; P. Karol Bošmanský, SVD;
Juraj Cibula, SVD; Tomáš Baleja, SVD;
Martin Ligač, SVD; Peter Fillo, SVD;
Patrik Páleník, SVD; Gorazd Kohút, SVD;
Michal Vrták, SVD;
Veronika Perečková; Katarína Méryová

Grafika časopisu: Milan Toman, SVD

Foto plagátu: Tomáš Baleja, SVD

Foto obálky: Milan Toman, SVD

Kresba: Michal Žák

Fotky v časopise uvedené bez autora:

archív SVD; deviantart.com

Tlačiareň: Vydavateľstvo Michala Vaška (VMV)

Úvaha o 4

Misijná krajina 10

List z noviciátu 17

Reportáž z púte mládeže 28

Fotoriport 42

Prišli sa mu pokloniť

Text: P. Karol Bošmanský, SVD
Foto: Milan Toman, SVD

Ked' sa v judejskom meste Betleheme, za vlády kráľa Herodesa, narodil Ježiš, prišli sa mu tam „pokloniť“ tri skupiny ľudí. Neuvádzam ich v chronologickom poradí.

Prvú skupinu vytvorili jednoduchí pastieri, ktorí na betlehenských nivách strážili svoje stáda. Na pokyn anjelov sa pobrali pozrieť, čo sa to tam stalo. Našli dieťa uložené v jaslích. Svojím prirodzeným rozumom a čistým srdcom spoznávali v novonarodenom dieťati Božieho Syna. Pre nich nebolo problémom akceptovať miesto narodenia Pána. V chudobe, jednoduchosti a za ďalších okolností. Srdce im hovorilo, že je všetko v po-

riadku. Poklonili sa mu, obdarovali ho svojimi darmi, vebili Boha za všetko, čo videli a počuli, a vrátili sa k svojim stádam.

Druhá skupina zastupovala judejského kráľa Herodesa a celú jeho vládu. Oni prišli do Betlehema s iným úmyslom a poslaním. Zlikvidovať Ježiša Krista. Neprišli preukázať dôstojné privítanie ako predstaviteľa vládnucej triedy, ale priniesť mu smrť.

Zomrelo pritom niekoľko nevinných detí. Krv však musela tiecť. Inak by nedokázali svoju silu a vládu. Malému dieťaťu Ježišovi však neuškodili, lebo už bol na ceste do Egypta spolu s Jozefom a Máriou.

Nás však zaujíma tretia skupina. Učenci z východných krajín, s najväčšou pravdepodobnosťou hviezdári a matematici zo vznešeného kráľovského rodu. Ich vtedajšie práce a štúdiá ich privádzajú do Betlehema. Upozornila ich na to hviezda so zvláštnym svitom, ktorú spozorovali na oblohe. To dalo podnet k ceste za hviezdou, ktorá ich priviedla na miesto, kde sa narodil Ježiš.

Keď vošli do skromného príbytku, našli dieťa so svojou Matkou a Jozefom. Vzdali mu poklonu a úctu. Neprekvapila ich jednoduchosť, chudoba a nezájem iných. Oni v dieťaťu videli Boha a po poklone mu zo svojich pokladníc podarovali to, čo bolo vtedy najcennejšie: zlato, kadidlo a myrhu.

V týchto mudrcoch, ktorí sú predstaviteľmi okolitých pohanických náboženstiev, vidí evanjelium dobrú zvesť o spáse skrze vtelenie. Príchod mudrcov najprv do Jeruzalema s cieľom pokloniť sa židovskému kráľovi uka-

zuje, že v mesiášskom svetle Dávidovej hviezdy hľadajú v Izraeli toho, kto bude kráľom národov. Zjavenie Pána zvestuje, že všetky národy vstupujú do rodiny patriarchov a nadobúdajú výsadu vyvoleného ľudu. Poklona Troch kráľov, ktorá sa na sviatok Zjavenia Pána pripomína, sa rýchlo stala známou v celej Cirkvi.

Spoločnosť Božieho Slova vysoko oceňuje tento deň a považuje ho za významný misijný sviatok. Od svojho založenia sa v tento deň konajú vo všetkých misijných domoch slávnostné akadémie, ktorými upozorňujú na to, aby sa všetky národy vydali na cestu za hviezdou, aby našli novonarodeného kráľa, ktorý sa stal Kráľom nad všetkými kráľmi a klaňali sa mu.

Fotky sú z vonkajšej strany Chrámu sv. Rodiny v Barcelone

Mária – model učeníka

Text: P. Marek Vaňuš, SVD

Až na malé výnimky prakticky všetky evanjeliové texty vianočného obdobia poukazujú popri centrálnej postave narodeného Kráľa v jaslách aj na postavu Panny Márie, jeho Matky. Predovšetkým vianočná oktáva, ktorá začína slávnosťou Narodenia Pána, vrcholí 1. januára sviatkom Panny Márie Bohorodičky.

Máriu právom vnímame ako „*milosti plnú*“ (porov. Lk 1,28), tú, ktorú Boh obdaroval zvláštnou milosťou, aby sa stala Matkou jeho Syna. No klamlivým môže byť zdanie, že to tým pádom nemala ani také ťažké. Príbeh, ktorý zachytáva Lukáš v prvých dvoch kapitolách svojho evanjelia, ukazuje, že aj ona kráčala jednotlivými etapami života učeníka.

Povolanie

Po prvýkrát sa v Evanjeliu podľa Lukáša Mária objavuje v príbehu Zvestovania (porov. Lk 1,26-38). Stáva sa adresátom Božej nečakanej ponuky. „*Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš*“ (1,31), zaznieva z úst anjela Gabriela. Ten moment v nej okrem zaradenia (porov. 1,29) vyvoláva aj otázky. Zdá sa, že ani po dodatočnom vysvetlení nie je všetko jasné. Zaznieva však záruka „*Bohu nič nie je nemožné*“ (1,37), a tak Mária s dôverou súhlasí.

Kľúčový okamih dejín spásy sa tak môže naplno rozvinúť vďaka Máriinmu „*áno*“ Bohu. Jej slová „*Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova*“ (1,38) výstižne hovoria o tom, že sa nespolieha v prijatej úlohe na vlastné sily, ale na Božiu moc. S ochotou vstupuje do Božej služby. Boh začína i v osobných dejinách každého z nás veľké veci, ak sme ochotní prijať jeho výzvy, odpovedať na povolanie – ktoré zväčša

neprihádza cez anjela, ale cez životné situácie a okolnosti, cez slová Písma i ľudí okolo nás. Odpovedať v dôvere nie vo vlastné schopnosti, ale v moc Boha, ktorý bude konať v nás.

Služba

Keď Mária hovorí, že je „*služobnicou Pána*“, myslí to vážne. Hneď po udalosti Zvestovania ju vidíme, ako sa ponáhľa (porov. 1,39) k svojej príbuznej Alžbete, aby jej bola nablízku v čase blížiaceho sa pôrodu. Pozdrav dvoch žien je prejavom ich vzájomnej úcty, i schopnosti rozpoznať Božie konanie vo svojich životoch. Mária to vyjadruje nádherným hymnom Magnifikat (porov. 1,46-55), v ktorom si osvojuje slová Pánových chudobných. Staví sa na stranu ponížených, hladných.

Autenticita povolania sa ukazuje v službe. Mária cíti, že o jedinečný Boží dar, ktorý prijala, je potrebné sa deliť. Krista si nemožno nechať iba pre seba. Sprostredkovať ho druhým možno najkrajšie a najrozumiteľnejšie v službe.

Načúvanie

Chvíľa, keď Mária privádza na svet Ježiša, je určite nádherná – naznačuje to anjelský spev betlehemskej noci (porov. 2,13-14) – no veľmi dobre si vieme predstaviť, že je to pre ňu aj okamih skúšky. Boží Syn zavinutý do plienok a položený

v jasliach, pretože niet preňho miesta (porov. 2,7) – tak by si to predstavoval asi málokto. Hoci v príbehu narodenia Mária mlčí, jej mlčanie je plné nevy-slovených otázok. Boh toto dovoľuje? Naozaj sa zjavuje jeho moc v úplnej bezmocnosti? Prečo mlčí? Nemlčí. Hovorí cez iných, cez obyčajných pastierov, ktorých si v tej dobe takmer nik nevážil. Oni „vyrozprávali, čo im bolo povedané“ (2,17). A Mária počúva vnímavo. Hoci zrejme nie všetkému rozumie, uchováva slovo vo svojom srdci a uvažuje nad ním.

Je obrazom učeníka, ktorý ani vo chvíľach krízy nezatvára svoj sluch voči Božiemu slovu. Uvažovanie nad Božím slovom pomáha prijať vlastnú ohraňenosť a otvoriť sa pre novosť Božej cesty. Ak sa učeník naopak usiluje za každú cenu „vnútiť“ Bohu svoju predstavu, zostáva uväznený v bezvýchodiskovosti krízy. Nie náhodou evanjelista Lukáš dvakrát krátko po sebe pripomína, že „Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich“ (2,19; porov. 2,51). Postoj načúvania v osobnej modlitbe je mimoriadne dôležitý.

Obeta

Chrám sa stáva dejiskom posledných dvoch udalostí, ktoré spomína evanjelista z Ježišovho detstva: obetovania a nájdenia. V oboch je prítomná i Mária. Chrám je miestom stretnutia so živým Bohom, v Evanjeliu podľa

Mária je prvá medzi tými, čo uvádzajú Božie slovo do života

Lukáša zvlášť [toto evanjelium začína udalosťou Zachariášovej obety v chráme a končí radostným návratom učeníkov do chrámu v atmosfére modlitby]. Mária, ktorá prichádza do chrámu naplniť predpisy Zákona, počúva prorocké slová Simeona o trnistej ceste v blízkosti Spasiteľa: „...*tvuju vlastnú dušu prenikne meč*“ (2,35).

Simeon obrazne pripomína, že Máriino „áno“ Bohu sa bude naďalej usku-točňovať najmä v obete – pri úzkostlivom hľadaní dvanásťročného Syna, v nepochopení (porov. 2,41-50), až po

bolestné stretnutie na krížovej ceste, ktoré si stáročná tradícia pripomína pri štvrtom zastavení, a Ježišovu smrť na Kalvárii.

Je zaujímavé že evanjelista Lukáš Máriu – ktorej venuje toľkú pozornosť v prvých kapitolách – pod krížom už nespomína [objaví sa znova až v spoločenstve apoštolov očakávajúcich zoslanie Ducha Svätého]. Posledná zmienka o nej zaznieva v Lk 8,19-21, kde Ježiš zdôrazňuje duchovné príbuzenstvo na základe uskutočňovania Božieho slova. Mária je však prvá medzi tými, čo uvádzajú Božie slovo

do života. Jej fyzické príbuzenstvo s Ježišom ústi do duchovného. Naznačuje to i Ježiš v reakcii na výkrik akejsi ženy, ktorá blahoslavila fyzické materstvo Márie. Ježiš vtedy povedal: „*Skôr sú blahoslavení tí, čo počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho*“ (11,28-29). Mária, vnímavá učeníčka svojho Syna, to konala. Je pre nás, Ježišových učeníkov, modelom. Ako vyjadril II. vatikánsky koncil, je „*predobrazom Cirkvi v poriadku viery, lásky a dokonalej jednoty s Kristom*“ (LG 63). A ukazuje nám, ako prinášať Krista do prostredia, v ktorom žijeme.

Foto: Milan Toman, SVD - Mozaika z Chrámu Panny Márie v Lurdoch

Čile

Text: P. Karol Bošmanský, SVD

Latinská Amerika je dnes jazykovo pomerne jednoliata, lebo až na malé výnimky, ako napr. na Antilách, sa tu používa španielčina alebo jej príbuzná portugalčina. Jednou z typických zemí Južnej Ameriky je Čile.

Čilská republika sa rozprestiera na tichomorskom pobreží Južnej Ameriky od severu k juhu v dĺžke viac ako 4300 km, ale je široká len od 90 do 177 km. Hranice na východnej strane vytvárajú vysoké Andy a oddelujú Čile od Argentíny a Bolívie. Na západnej strane sú údolia a malé nížiny, ktoré sa skláňajú prudko k pobrežiu Tichého oceánu. Na juhu pokrývajú zem ľadovce. Najviac obyvateľov žije okolo hlavného mesta Santiago de Chile, ktoré sa nachádza približne uprostred krajiny a žije v ňom viac ako 5 miliónov obyvateľov. K Čile patria aj ostrovy: Velkonočný ostrov, Ostrovy

Juana Fernándeza, Ostrov sv. Félix, Ostrov sv. Ambróza a neobývaný malý ostrov Sala-y-Gómez.

História

V roku 1520 pristál v Čile ako prvý Európan portugalský moreplavec Ferdinand Magalhães, ale už roku 1536 sa Čile stalo španielskou kolóniou. Rok 1818 priniesol tejto dlhej krajine nezávislosť. Pred príchodom Španielov v 16. storočí, bola severná časť Čile pod nadvládou Inkov. V strednej a južnej časti krajiny žili Mapučovia. Pôvodne žili okrem čilskeho územia aj v argentínskej časti Patagónie. Aj napriek tomu, že

Čile sa stalo prvou krajinou v Južnej Amerike, ktorá si získala rešpekt sveta

toto etnikum nie je zďaleka tak známe ako peruánski Kečuovia alebo bolívijskí Ajmarovia, boli Mapučovia omnoho bojovnejší, či lepšie povedané omnoho úspešnejší v ochrane a rozširovaní svojho územia. Po vzniku Čilskej republiky sa belošská populácia rozrástla. Na konci 19. storočia Čile rozšírila svoje územie na severe aj na juhu. Najskôr po víťaznej pacifickej vojne s Bolíviou a Peru na severe. Na juhu bolo postupne zničené spoločenské usporiadanie Mapučov, pre ktorých boli vytvorené podľa vzoru USA rezervácie a ich územia sa vstrebali v prospech Čilskej republiky. Aj preto mnoho Mapučov emigrovalo do Santiaga, kde dodnes žijú v početnej skupine. Za vlády Eduarda Frei Motalva bola Mapučom vrátená časť pôdy, ale za vojenskej diktatúry pod vedením Augusta Pinocheta, ich museli predať bohatým. Dnes patrí Čile k zakladajúcim členom OSN, Únie juhoamerických národov a je členom OECD (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj). Patrí k najvyspelejším krajinám a stalo sa prvou krajinou v Južnej Amerike, ktorá si získala rešpekt sveta.

Podnebie

Santiago a jeho okolie má podnebie podobné stredomorskému s horúcim a suchým letom od decembra do marca a s miernou vlhkosťou zimou od apríla do októbra. Púšť Atakama v Čile je jedným z najsuchších miest na svete. Podnebie južného Čile je naopak veľmi studené. Na púšti Atakama, ktorá sa rozprestiera na severe krajiny, nerastie nič okrem niekoľkých druhov kaktusov. V strednej časti krajiny sa

Základné informácie:

Oficiálny názov:

República de Chile

Hlavné mesto:

Santiago

Úradný jazyk:

španielčina

Štátne zriadenie:

demokratická republika

Najvyšší bod:

Nevado Ojos del Salado (6880 m. n. m)

Počet obyvateľov:

17 miliónov

Susedia:

Bolívia, Argentína, Peru

Obyvateľstvo:

Čiľania - belosi 92 %, Mapučovia 4 %
a zvyšok tvoria indiáni

Priemerná dĺžka života:

muži 74 rokov, ženy 80 rokov

Punta Arenas:

najjužnejšie stotisícové mesto na svete

nachádzajú lesy. Vlhký juh je oblasťou hustých lesov, početných ľadovcov a malebných jazier. Tvárnosť územia, neschodný terén komplikujú rozvoj dopravného systému. Preto všetky dôležité čilské mestá sú prepojené leteckou dopravou.

V krajine je dôležitá ťažba medenej rudy, železa a výroba ocele. Najdôležitejšiu aktivitu predstavuje predovšetkým výroba potravín, produktov z dreva, dopravného vybavenia a textilu.

Usporiadanie

Čilské štátne zriadenie je demokratická republika. Žije tu takmer 17 miliónov obyvateľov v 15 okresoch. Najväčším etnikom sú belosi a mestici, tvoria až 92 % populácie, zvyšok tvoria rôzne indiánske kmene. Podľa náboženského rozvrstvenia je v krajine najviac katolíkov a asi 15 % protestantských cirkví. Čile má 20 diecéz, dva apoštolské vikariáty a dve prelatury. Z 2 400 kňazov pochádza približne polovica zo zahraničia. Okrem toho tu v súčasnosti pracuje vyše 1 200 rehoľníkov a viac ako 5 000 rehoľníčok.

SVD v krajine

Spoločnosť Božieho Slova začala svoju misijnú činnosť vykonávať v Čile v roku 1931. Hneď po príchode zamerala svoju prácu na školy a výchovu mládeže. Keď sa sformovala čilská provincia SVD, vytvorili sa podmienky pre farskú pastoráciu. Škole a výchove sa však i naďalej venovala veľká pozornosť. V súčasnosti pracuje vyše 45 % spolubratov vo farskej pastorácii a asi 30% v oblasti výchovy a školstva. V Čile je na vysokej úrovni vypracovaný provinciálny projekt v oblasti pastorácie povolání, ktorý sa uskutočňuje na základe novej animátorskej stratégie.

Pohľad na hlavné mesto

Farská pastorácia je v Čile veľmi účinná. Preto sa jej venuje veľká pozornosť. Stále sa vytvárajú nové farnosti. Sú to centrá, odkiaľ sa šíri misijná myšlienka a upevňuje sa misijné povedomie. Niektoré farnosti uskutočňujú tzv. *Indigena-pastoráciu*, ktorá spočíva v úsilí o zlepšenie podmienok pôvodného obyvateľstva v kultúrnej i náboženskej oblasti. V školstve spolupratia systematicky spolupracujú s laickými profesormi. Vypracovali sa kritériá ako aj zásady pre profesorov pôsobiacich v oblasti výchovy a vzdelávania. Doterajšie skúsenosti ukázali priaznivé výsledky.

Sociálna pastorácia sa vykonáva v domovoch pre maloletých. Ďalšou iniciatívou sociálneho charakteru je inštitút „*Institutio Vocation 31 Carmen*“. Inštitút bol zriadený v posledných rokoch v Santiagu. Pozornosť sa tu venuje ženám, ktoré zo sociálnoekonomických dôvodov nemali možnosť vzdelávať sa. Inštitút má kapacitu tisíc miest a je neustále obsadený.

Misionárske povedomie sa prehlbuje hlavne vo farských spoločenstvách, ktoré spravuje SVD, ďalej v kolégiách a inštitútoch skrze pred-

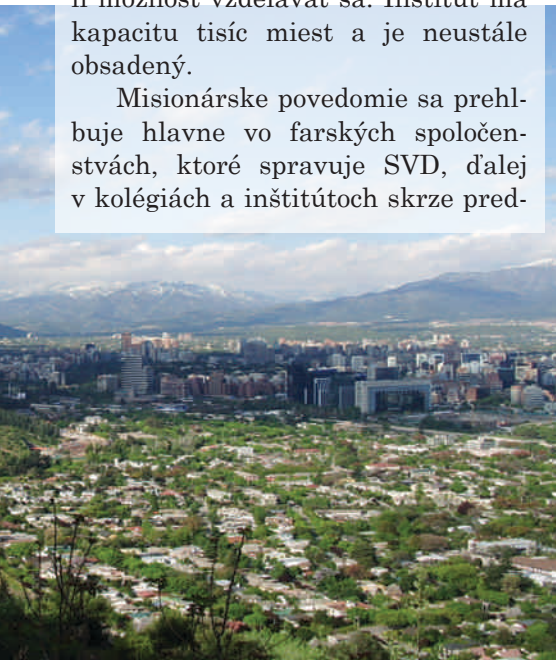
Mimoriadny význam pre pastoráciu majú misijné kníhkupectvá

nášky, misijné výstavy a misijné časopisy. Mimoriadny význam majú misijné kníhkupectvá „*Libreria Verbo Divino*“. Biblická pastorácia sa vykonáva v spolupráci s misijnými sestrami SSpS. Spolu organizujú národné a regionálne stretnutia a pracovné krúžky. Členovia SVD vykonávajú koordináciu stretnutí.

V Čile pracuje 80 členov Spoločnosti Božieho Slova. Z toho sú traja biskupi, 70 kňazov, 5 reholných bratov a dvaja klerici. V tomto počte nie je zahrnutý misijný dorast. Prvým misionárom, ktorý odišiel do Čile zo Slovenska bol reholný brat Andrej-Rafael Žigray, ktorý pochádzal z Ploského, okres Revúca. Do misií pravdepodobne odišiel zo Svätého

Gabriela, kde bol v noviciáte a kde zložil reholné sľuby. U nás o ňom nemáme podrobnejšie informácie. Postupne ho nasledovali aj ďalší:

P. Prof. Dr. Ing. Eligius Vanček (1925 – 2001) sa narodil vo Veľkých Ripňanoch. Teologické štúdiá ukončil v Ríme, kde bol roku 1951 vysvätený za kňaza. Misijné určenie dostal do Čile, kam odišiel v tom istom roku. Zastával rôzne funkcie v Misijnom dome v hlavnom meste. Jeho prvou úlohou bolo vedenie stavby kolégia (*Colegio del Verbo Divino*). Bol poverený vyučovať na lýceu, neskoršie na Katolíckej univerzite v Santiagu. Roku 1968 ho predstavení poslali do Mníchova, kde pracoval vo výskume a vzdelával sa v teleinformatike. V roku 1975 sa vrátil do Čile, kde trvale prednášal na univerzite v Santiagu. Spolupracoval s inštitútom Carmel a s Prírodovedeckou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave na výskumnom projekte

Colegio del Verbo Divino v Puerto Varas

Historická fotka Lýcea Aleman del Verbo Divino

P. Wiliam Jemada, SVD spolu s deťmi z prvého sv. prijímania

Informačný svetový náhľad, ktorý sa vzťahoval nielen na informatiku, ale aj na filozofické a náboženské aspekty. P. Eligius Vanček bol mimoriadne nadaný, vysokovzdelaný vedec, misionár, univerzitný profesor a veľmi obľúbený. Pozývali ho prednášať na vedecké fóra v Európe a Amerike. V posledných rokoch života spolupracoval aj s Trnavskou univerzitou. Zomrel 8. marca 2001 po krátkej návšteve na Slovensku. Je pochovaný v Santiagu.

P. Ján Klorus (1921 – 1969) sa narodil v Rudňanoch na Spiši. Teologické štúdiá ukončil v Ríme, kde bol roku 1949 vysvätený za kňaza. Misijné určenie dostal do Argentíny, kam odišiel roku 1950. Krátko pracoval v Paraguaji, neskôr opäť v Argentíne až do roku 1960. Do Čile sa dostal ako učiteľ na lýceu (*Lyceo Aleman del Verbo Divino*) v Santiagu. Postupne sa mu začal zhoršovať zdravotný stav, objavili sa u neho známky lepy a jeho stav sa skomplikoval rakovinou hrtanu. Choroba sa postupne zhoršovala i napriek intenzívnej liečbe. Vrátil sa do Argentíny, kde zomrel 21. apríla 1969. P. Ján Klorus je prvý slovenský misionár, ktorý bol postihnutý ťažkou chorobou malomocenstva.

P. Wiliam Jemada (1979), ktorý pochádza z Indonézie (Orong Ruteng), absolvoval teologické štúdiá na Slovensku. Za kňaza bol vysvätený roku 2008 v Nitre na Kalvárii. Svoje prvé misijné určenie dostal do Čile. Teraz pracuje vo štvrtom distrikte Puerto Varas v *Colegio Germánia del Verbo Divino*.

Zaujímavosti

V Čile sa nachádza najvyššia sopka na svete - Guallatiri s výškou 6060 m.n.m. Posledný krát vybuchla v r. 1959.

Čilania si veľmi nepotrpia na priestor. Ich domy sú malé, ale majú radi dobré jedlo a pekné oblečenie.

Od epidémie cholery je zakázané návštevníkom tejto krajiny prenášať cez hranice potraviny.

Arica je vraj najsuchším miestom na svete. Ročne tu padne len jeden milimeter zrážok. Hoci okolie tvorí iba púšť, vyprahnuté kopce a skaly, mestečko samotné pripomína stredomorské letoviská, plné zelených parkov. Do Arici sa chodia rekreovať bohatší Čilania, Bolívičania a Peruánci. Napriek zemepisnej šírke je more pri mestečku stále studené, jeho teplota zvyčajne neprevyší 19 °C. Príčinou je studený Humboltov (Peruánsky) prúd, ktorý obmýva pobrežie.

Najznámejšia pláž v Arice sa volá Chinchoro. K moru sa chodí ráno alebo večer, pretože popoludní začína v týchto miestach fúkať vietor. Býva taký silný, že doslova premiestňuje masy piesku z jedného miesta na druhé. Na pláži sa vtedy dá existovať len postojačky - ak by ste si ľahli, za pol hodiny vás zafúka

San Pedro de Atacama

Kostolík v San Pedro de Atacama

Na celej južnej poglobuli sa len v Čile vyskytujú ihličnaté lesy mierneho pásma

piesok. Vietor ustáva až podvečer. V letovisku nájdete množstvo reštaurácií, barov a kaviarničiek, ktoré sú o desiatej dopoludnia nabité na prasknutie. Čilania neraňajkujú doma, ráňajky či desiatu si dávajú v meste podobne aj obedy. Napríklad

v miestnej tržnici je niekoľko desiatok bistier, kde sa dá najesť rýchlo a lacno. V púšti Atacama nájdete miesta, kde od začiatku meteorologických meraní ešte nepršalo. Mestečko San Pedro de Atacama vyzerá ako vystrihnuté z knížiek o osídľovaní divokého západu. Hlinené domčeky, prašné cesty, kone v ohradách. Ale zdanie klame. San Pedro de Atacama je podobne ako Arica vyhľadávaným strediskom zámožných Čilanov. V istej spoločenskej vrstve je takmer povinnosťou ísť tam na svadobnú cestu. Aj ceny v obchodoch a za služby zodpovedajú vychýrenému

stredisku. Ak by sme ich chceli porovnať s Aricou, tak sú dvoj, alebo až trojnásobne vyššie. Sú tu dokonca predajne, ktoré neponúkajú nič iné okrem vody v rôznych baleniach.

Najbližšie výlety, ktoré sa dajú uskutočniť, sú do Údolia smrti a do Mesačného údolia. Jedno sa tak volá preto, že tu vraj voľakedy kamene pochovali veľké stádo kráv, druhé zasa pripomína mesačnú krajinu.

Veľké zmeny teplôt, keď je cez deň na slnku aj +50 °C a v noci mrzne, vytvorili na púšti v okolí San Pedra v priebehu tisícok rokov bizarné skalné útvary.

Za jednu z najväčších atrakcií možno pokladať horúce gejzíry v El Tatio. Pôsobivému prírodnému úkazu, ktorý sa nachádza vo výške 4200 metrov, dal meno jeho objaviteľ. Pri obdivovaní týchto gejzírov však treba byť opatrný - hocikde v zemi sa objaví diera, z ktorej strieka horúca voda a syčí para. Chodiť blízko ku gejzírom je nebezpečné, ich okraje sú krehké. Lahko sa môže stať, že sa zem pod návštevníkmi prelomí, pričom môžu

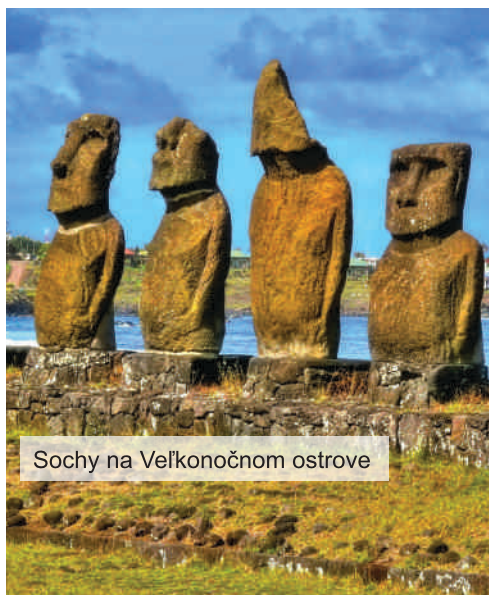
spadnúť do 90 stupňov horúcej vody. O tom, že nejde len o poplašné strašenie sa presvedčilo už niekoľko turistov. Istému Francúzovi stačil jeden chybný krok po tom, čo ho oslepila para. Prepadol sa po pás do horúcej vody a nepomohol mu ani prevoz do najbližšej nemocnice, ktorá je však vzdialená niekoľko hodín cesty.

Čilská vlajka bola prijatá v roku 1817, v období boja za nezávislosť. Jej podobu inšpirovala americká vlajka s hviezdami a pruhmi. Biela farba symbolizuje snehom pokryté Andy, modrá oblohu a červená krv preliatu vlastencami v boji za slobodu.

Horúce gejzíry v El Tatioo

Sochy na Veľkonočnom ostrove

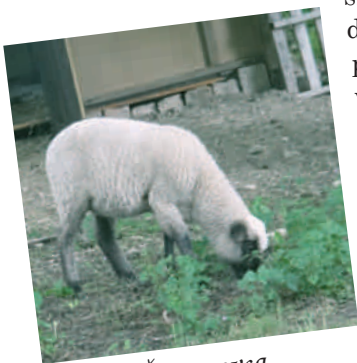
Za múrmi kláštora

Srdečne vás chceme po prvýkrát pozdraviť z noviciátu Spoločnosti Božieho Slova vo Vidinej. Už sme sa vám predstavili v prázdninovom čísle Mladého misionára z postulátu, ale pre tých, čo to nečítali alebo si naše mená dobre nezapamätali, sme tu traja: Juraj (Senica), Kamil (Spišské Podhradie) a Matej (Markušovce).

Náš život v noviciáte začal 7. septembra 2011 v Misijnom dome Matky Božej v Nitre na Kalvárii prijatím do noviciátu. Na druhý deň sme sa zúčastnili sľubov našich spolubratov, po ktorých

sme odcestovali do Vidinej. Po príchode do noviciátu sme sa snažili naladiť na rytmus našich predchodcov: vlčiak „Rexo“ naháňa Juraja, zajace pozerajú na

Kamila a Matej naháňa ovce. Najmä prvé dni boli veľmi dynamické. Ovečkám zachutila tráva za plotom, a preto opravovanie, prerábanie a stavanie plotov nemalo konca-kraja. Uviedli sme sa pečením koláča, o ktorom neskôr vedela celá Vidiná. Svojím prvotným nezdarom sme sa však nenechali znechutiť a pečieme aj naďalej. Snažili sme sa využiť všetky plody našej záhrady. Spracovanie ovocia sme začali lisom na mušt, pokračovalo to elektrickým odšťavovačom, ktorý nám prezentoval páter Vagaš a skončilo to vo fľašiach a pohároch na zaváranie. Medzitým sa konali exercície sestier premonštrátok a školských sestier sv. Františka. Pri starostlivosti o náš zverinec sme veľmi vďační pánovi Maliarčíkovi za jeho pomoc pri starostlivosti o zajace a tiež trom nenahraditeľným pomocníkom, ktorí nám pomohli pri „presune“ ovečiek z maš-

Čierna ovca

talky do mraziaceho boxu. Mimochodom, naša zvieracia komunita sa rozrástla o dva nové hladné krky (mačky).

S našimi pátrami sme sa zúčastnili na dištriktnej kapitule vo Vysokých Tatrách. Kým sa pátri radili, my sme sa išli nadýchať čerstvého vzduchu na Zamkovského chatu, kde sme si dali poriadny dúšok teplého čaju. Zúčastnili sme sa aj na ďakovnej svätej omši v Rožňave pri príležitosti blahorečenia Jána Pavla II.

Na Misijnú nedeľu nás prišiel navštíviť páter provinciál, pričom nám odovzdal reholné rúcho. Potom sme mali misijnú animáciu s farníkmi. Na konci októbra mal pre nás duchovné cvičenia páter Thomas, SVD. Ich téma bola: „Putovanie s Mojžišom.“ Po Slávnosti Všetkých svätých a Pamiatke verných zosnulých sme boli 3. novembra 2011 v Hrnčiarskej Vsi na pohrebe otca biskupa Mons. Eduarda Kojnoka. Na druhý deň sme v rodinnej atmosfére

Tatry - ale kde je tretí?

Oblečte sa v nového človeka

Jedna malá sýkorečka sa mi zapáčila

oslávili šesťdesiate narodeniny pátra Barátha, nášho novicmajstra.

Napriek všetkému, čo sme tu vymenovali, je noviciát časom modlitby, duchovného dozrievania a rozpoznavania, preto chceme poprosiť aj vás o modlitby.

Vaši novici Juraj, Kamil a Matej

Máme mladé - nekúpíte? :)

Pravá, domáca, ovocná šťava :)

Spomienky na časy po treťom ročníku

Pripravil: Juraj Cibula, SVD

*Zápisčky z praxe...
Nitra Kalvária - Misijný dom
Matky Božej*

Od septembra 2010 do septembra 2011 som bol na pastoračnom ročníku v Nitre na Kalvárii v našom provinciálnom dome. Mnohí sa pýtate, že čo to vlastne ten pastoračný ročník je. V čom spočíva? Je to pre mňa ťažké definovať, ale môžem vám to opísať.

Pre mňa znamenal najmä zmenu v porovnaní s noviciátom a predchádzajúcimi tromi ročníkmi v Bratislave. Najväčšia zmena bola v tom, že som býval v jednom dome s našimi staršími pátrami, a tak som sa s nimi častejšie stretával a spolupracoval s nimi. Bolo to pre mňa veľmi obohacujúce. Sú vzorom misionára, ktorý vykonal, čo mohol, kým mal dostatok síl a teraz s rehoľnou poslušnosťou čaká na ďalšie misijné určenie – do večnosti. Pohľad na zomierajúcich ma pobádal zamerať sa na to, čo je skutočne dôležité a po čom treba túžiť. Naši starkí pred odchodom na poslednú misiu mali jasne vpísaný svoj cieľ do srdca. Tým cieľom je Kristus, s ktorým oni vytvárajú a vytvárali neuveriteľné spoločenstvo, čo bolo vidieť aj na ich živote. Ale

pastoračný rok nebol iba o tomto. Bol tiež o hlbšom prenikaní do práce našich pátrov na Kalvárii, s ktorými som spolupracoval a učil sa ako pristupovať k ľuďom vo farnosti. Na vlastnej koži som zakúsil, čo obnáša príprava birmovancov, pred ktorou som mal bázeň a niekedy aj strach a úzkosť. Veď čo im len ja mám povedať? Neboli to ľahké chvíle. Veľakrát som zobral do ruky skriptá zo školy a znova som si opakoval, čo som sa naučil, aby som im nehovoril nejaké „herézy a bludy“. Boli to chvíle obojstranného učenia, občas trápneho ticha a inokedy aj zábavy a očakávania. Ďakujem pri tejto príležitosti aj sestre Aničke a ostatným animátorom, ktorí pomáhali v rámci svojho voľného času s prípravou týchto úžasných mladých ľudí na sviatosti birmovania.

Ale to nebolo všetko v rámci môjho roku. Mal som kontakt aj s inými ľuďmi, napríklad s miništrantmi, s ktorými sme často hrávali futbal alebo som pomáhal v pastoračnom centre s pastoráciou Rómov, s ktorými bolo tiež kopec zábavy i kriku. Nazval by som to skúsenosťou z iného súdka, ale dalo sa. Tiež som sa stretával so spoločenstvom mladých, ktoré vyvrcholilo na záver môjho roku v Nitre na Kalvárii púťou na Svetové dni mládeže do Španielska. Musím povedať, že sa mi pošťastilo zažiť veľmi krásnu rozlúčku s mladými a som za ňu vďačný.

Počas uplynulého roka som sa riadil heslom: „...byť misionárom znamená

robiť mnoho vecí a mnoho iných vecí...“. Tým, že som trochu zručný a ťažko sa udržím pri knihe v bdelom stave, obkolesil som sa robotou. Práce v takom veľkom dome je vždy dosť. Keď niečo skončíte, už vás čaká niečo ďalšie a na konci zase začínate odznova. Ale nebol som sám, spoločnosť mi robili nielen pátri a veriaci, ale aj naše milé sestry SSsP, s ktorými bolo fajn, veľa sme sa nasmiali, naspomínali i „pospíkovali“.

Tak, ale už dosť! To stačí, aby som nespýšnel. Dôležité je, aby sme sa držali toho správneho cieľa, a tým je Ježiš Kristus a večný príbytok s ním. To je všetko, na čom záleží, drahý čitateľ.

Miništrantský turnaj v Nitre

Misijná púť detí v Rajcekej Lesnej

*Ja som prišiel na svet ako svetlo,
aby nik, kto verí vo mňa,
neostal vo tmách.*

Jn 12,46

Po stopách sv. Jozefa

Text: Gorazd Kohút, SVD

Foto: pútnici

Božia prozreteľnosť sa stará o to, aby putujúca Cirkev mala pred očami živý vzor víťazov – svätých, ktorí hľadajú na Božiu tvár a prihovárajú sa za nás putujúcich do domu Otca. Úcta ku svätým sa vyjadruje rôznymi spôsobmi. Jeden z nich je návšteva ich rodnej vlasti, rodného domu (ak sa zachoval), miest, kde pôsobili a privádzali duše ku Kristovi.

Od 6. – 9. októbra sa konala púť zo spoločenstva pri Kostole sv. Arnolda Janssena v Bratislave do Oies – rodiska svätého Jozefa Freinademetza. Bolo na nej 22 pútnikov; medzi nimi traja bohoslovci a páter Marek Vaňuš, SVD. Prvá zastávka po odchode v ranných hodinách bola v Misijnom dome svätého Gabriela blízko Viedne v rakúskom Múdlingu. Je to v poradí druhý dom, ktorý r. 1889 založil Otec Arnold. Posilnení svätou omšou a tiež pohostinnosťou domácich sme pokračovali ďalej na západ. Okolie bolo stále viac členitejšie, spočiatku to boli kopčeky, neskôr štíty, ktoré sa dotýkali neba. Naše očakávania rástli spolu s krásou prírody. Aby naše približovanie sa k cieľu nebolo až príliš samozrejmé, autobus miestami uplatňoval zásadu: „Pomaly ďalej zájdeš!“

**Roku 1879
dostal sv. Jozef
misijný kríž
a misijné určenie
do Číny**

No obdiv patrí všetkým pútnikom, ktorí v prípade potreby boli ochotní potlačiť ho do kopca, hoci aj na diaľnici.

Vo večerných hodinách sme šťastne zakotvili v Oies. Už prvý kontakt s okolím nasvedčovalo, že prírodné podmienky sú iné než na aké sme zvyknutí. Ide o roztrúsené domčeky vo výške 1500 m.n.m. Ovzdušie bolo čisté a chladné. Pokojnú atmosféru dopĺňalo cenganie zvoncov pasúcich sa zvierat.

Pán dáva svojim miláčikom spánok (Ž 127), a po ňom nás už vítalo nové ráno. Hoci pútnici nie sú to, čo turisti, predsa sme dúfali, že nám počasie vyjde v ústrety a odkryje nám krásy okolia. Doobeda tomu nič nenasvedčovalo. Domáci kňaz nám priblížil život sv. Jozefa v jeho rodnom dome, kde sa uchováva jeho jediná relikvia –

pramienok vlasov. Dážď so snehom nás neodradil a neďaleko od rodného domu sme navštívili chrám svätého Leonarda, kde bol sv. Jozef pokrstený. Tu slúžil i svoju prímichnú sv. omšu. Kostolík pod vrcholom Santa Croce (Svätý Kríž) bol naším cieľom popoludní. Prosba o priaznivé počasie bola vypočutá a pred nami sa otvorila nádherná panoráma okolitých pohorí. Vďaka nadmorskej výške tu sneh zostal neporušený. Posledné zastavenie krížovej cesty, ktorá obohatila náš výstup, bolo pod úpäťm skál týčiacich sa do výšky 3000 m.n.m. To bola naša odmena: zasnežené hory zaliate slnkom a uprostred malý kostolík, do ktorého často putovala rodina svätého Jozefa.

Nasledujúci večer obohatila atmosféra spomínania na zážitky z výstupu a zostupu na tento Boží unikát.

Program ďalšieho dňa bol taktiež bohatý: návšteva mestečka Brixen, brixenskej katedrály, diecézneho seminára a v ňom prehliadka kaplnky, kde bol sv. Jozef vysvätený za kňaza.

Roku 1879 dostal svätý Jozef misijný kríž a misijné určenie do Číny.

Drevorezba vo vonkajšej kaplnke pri rodnom dome svätého Jozefa

Odchod z tak krásnej domoviny a od jeho najbližších nebol isto ľahký. Nemohol však zostať nečinný, keď počul slová Knihy Nárekov (4,4): „...*deti si prosili chlieb a nebolo, kto by im ho dával.*“ Napriek znechuteniu a veľkým prekážkam vydržal až do konca a čínsky ľud mu tak pri-rástol k srdcu, že sa on sám stal Číňanom.

So sv. Jozefom nás počas púte spájala modlitba. Tak, ako si on niesol svojich drahých vo svojom srdci do ďalekej Číny, tak sme si my pútnici niesli v srdci našich drahých, na ktorých sme pamätali na týchto milostivých miestach.

Pohľad do vnútra kostola sv. Jozefa v Oies

Kostolík pod vrcholom Santa Croce

Katedrála v Brixene

Vzácný oltár v presbytériu kostolíka pod vrcholom Santa Croce

Kaplnka v rodnom dome sv. Jozefa

Púť do Madridu

K spomienkam na leto 2011 nepochybne patrí púť na Svetové dni mládeže (SDM) do Madridu. Z našej súčasnej trinásťčlennej komunity sme putovali piati. Páter Štefanec a páter Lojan boli s bratislavskými UPEcÉčkarmi. Páter Igor s Jurajom boli v nitrianskej skupine „Kalvária“, ku ktorej som sa pridal i ja s Milanom. Celú našu púť som rozdelil na niekoľko etáp, pričom vrcholom bol samozrejme program so Svätým Otcom v Madride.

1. etapa: cesta do Španielska

Pár hodín po skvelom obede sme si to 8. augusta namierili z Nitra do Bratislavy, kde „kalvársku“ skupinu doplnilo niekoľko mladých. Pred nami bola celonočná cesta Rakúskom a severom Talianska. Na pohodlie vlastných postelí sme museli zabudnúť aspoň do 23. augusta. Ale púť by nebola púťou, keby sme sa nemuseli niečoho zriecť alebo sa trochu uskromniť. Už na druhý deň ráno nám ťažkú noc vynahradil pohľad na

Text: Michal Vrták, SVD; Foto: pútnici

slnčné azúrové pobrežie vo francúzskom Nice. Tu sme slávili prvú spoločnú sv. omšu a po nej nasledovala individuálna obhliadka mesta, pláže a starej pevnosti týčiacej sa hrdo nad Stredozemným morom. Po povinnej celodennej prestávke našich šoférov sme sa vydali opäť na cesty. S pribúdajúcimi nočnými hodinami v autobuse sa približoval i koniec prvej etapy. Našou ďalšou zastávkou bola španielska, či možno lepšie, katalánska Barcelona.

2. etapa: Barcelona

Toto katalánske mesto je hrdé na množstvo vecí. Je hlavným mestom provincie, druhé najväčšie mesto Španielska a najväčšie obchodné a priemyselné centrum celej krajiny. Barcelona sa pýši krásnymi stavbami a piesočnou plážou. Asi najznámejšou stavbou je chrám Sagrada Familia od Gaudího, kde sme mali svätú omšu v slovenčine. Presnejšie v kaplnke rozprestierajúcej sa pod hlavným oltárom. Miestni pripravili pre pútnikov možnosť obzrieť si chrám s výkladom sprievodcu. Barcelonu sme pochodili krížom-krážom, navštívili sme katedrálny chrám, zašli sme si obzrieť Nou Camp, domáci štadión FC Barcelony. Prešli sme sa po dlhej promenáde pri mori, no opísať všetko, čo možno v meste vidieť sa nedá, veď aj keď sme tam strávili celý deň, určite sme všetko nevideli. Táto etapa sa skončila v noci zo stredy na štvrtok, počas ktorej sme sa presunuli na miesto konania diecéznej časti SDM.

Chrám sv. Rodiny v Barcelone

3. etapa: Valencia

V tomto meste sme po prvýkrát stretli veľké skupiny pútnikov. Naše autobusy zastavili pri „prázdnom“ koryte rieky, ktorá v minulosti pretekala cez mesto. Neskôr túto rieku odklonili a zostalo po nej hlboké koryto. Avšak nie úplne správne som ho nazval prázdny, pretože to koryto je dnes krásnym mestským parkom plným stromov, kvetov a paliem. Prechádzka od jeho začiatku až na koniec vám vyplní hodinový program. Sú v ňom vybudované športoviská, rekreačné zóny pre rodiny s deťmi a na jeho konci komplex múzeí a oceánografické centrum. Na takomto mieste aj ten čas čakania, kým sa nám podarilo ubytovať, bežal akosi rýchlejšie. Keď sme už mali strechu nad hlavou, mohli sme si zložiť svoje veci a nazrieť do bohatého programu, ktorý pre nás v diecéze pripravili. Prebiehal na viacerých miestach v meste súčasne, takže bolo naozaj potrebné vybrať si

Paella (národné jedlo) ako nedeľný obed pre viac ako 20 000 pútnikov vo Valencii

podľa svojich záujmov či potreby, pretože bol skutočne rôznorodý. Každý pútnik, ak chcel, mohol nájsť dostatok duchovne hodnotného programu. Čas v diecézach počítal aj s kultúrnym poznávaním krajiny. Pripravili pre nás veľa zliav a voľné vstupy do mnohých múzeí a galérií. Celkovo bola organizácia vo Valencii na dobrej úrovni, teda keď si odmyslím dva fakty: že ma občas poslali opačným smerom a že nik nevedel vysvetliť, prečo TOI TOI búdky v parku, kde organizovali obed pre viac ako 20 000 pútnikov, nik neodomkol... Nuž, ak si chcem zachovať pekné spomienky, musím si povedať: „Aj to sa stáva...“

Ale myslím, že vďaka si zaslúžia tí dobrovoľníci, ktorí sa o nás bezprostredne starali, vozili nám raňajky a strážili naše veci počas dňa. My sme tak mohli byť na programe alebo v múzeu, či na pláži. Na rozlúčkový obed pre nás pripravili ich národné jedlo - paellu, čo je vlastne ryža s mäsom, zeleninou a korením pripravená spolu na jednej panvici na otvorenom

**Vďaka
si zaslúžia
dobrovoľníci,
ktorí sa o nás
starali**

ohni. Možno preto, že bola nedela, pripomínalo mi to chuť nášho nedeľného obeda, keď máme kura s ryžou. Inak vďaka tejto skúsenosti zo stravovania si viem omnoho živšie predstaviť, ako to muselo vyzeráť, keď Ježiš nakrmil zástupy. On síce použil oveľa menej surovín, ale s Jeho pomocou zasýtenie nášho hladného davu skončilo tiež výborne. V pondelok ráno sme mali poslednú sv. omšu vo Valencii. Našou ďalšou zastávkou bolo hlavné mesto Španielska a zároveň aj centrum mladých pútnikov z celého sveta.

4. etapa: svetový Madrid

A tak sme dorazili do Madridu. Bývanie bolo z mojej stany nad očakávanie, no je to subjektívne, ak niekto očakával hotelový štandard, musel byť sklamaný. Výborne sa o nás starali miestni veriaci. Pán, ktorý u nás „velil“, si na tento týždeň zobral dovolenku. Pracuje v jednej medzinárodnej banke, kde šéfuje trom stovkám ľudí, zväčša nepraktizujúcim veriacim. Ako povedal,

Juraj, SVD „Dobyvateľ“
na pláži vo Valencii

Areál oceánografia vo Valencii

„Spája nás viera, nádej a láska“ (pred katedrálou vo Valencii)

bola to preňho príležitosť povzbudiť sa vo viere. Na oplátku sme sa povzbudili aj my – človek v jeho postavení sa rozhodne prežiť týždeň tým, že chystá mladým raňajky, večer ich trpezlivo čaká a púšťa ich do areálu aj po dohodnutej hodine a v noci spí v podobne provizórnych podmienkach ako my. Pre mňa bol Madrid aj o týchto maličkostiach. Program, ktorý sme tam mali, ako napríklad katechézy, akcie v meste, koncerty, modlitbové stretnutia, poznávacie výjazdy do múzeí, krížová cesta, to všetko sa dá nájsť na internete. Toto všetko bolo to pre nás pripravené a naplánované, ale nezabudnuteľné chvíle sú často práve tie náhodné. Rozhovor so starším pánom, ktorý nás srdečne vítal v Madride a hneď v prvý deň nám pomohol nájsť miesto, kde sme sa mohli

najesť, či malé dievčatko, ktoré spolubratovi a jeho skupinke počas katechéz prinieslo koláčiky. Madrid je krásne mesto. A hoci mne osobne sa viac páči Valencia a Barcelona, nemožno Madridu uprieť prvenstvo, čo sa týka púte na SDM. To množstvo mladých ľudí bolo miestami neskuťočné a neskutočné bolo aj to, ako sme sa dokázali „utáboriť“ na letisku, kde sa konala večerná vigília s pápežom

Príchod sv. Otca na sv. omšu so seminaristami v Madride

Spoločná fotka pútnikov z nášho autobusu

a na druhý deň aj nedeľná svätá omša. Zažili sme pálavu dňa i nočný dážď a získali sme imaginárny titul „pútnik do každého počasia“.

Po nedeľnej sv. omši nastal čulý ruch, ktorý zahltil madridskú MHD. Do areálu školy, kde sme bývali sme sa tak dostali až večer a po rozlúčke s domácimi nás čakala cesta späť. Pút sa skončila a začala cesta domov.

5. etapa: cesta domov

Táto etapa mi prešla veľmi rýchlo. Ráno som sa zobudil a pohľad mi zamrzol na krásnej prírode Pyrenejí. Boli sme vo Francúzsku a blížili sme

sa k mestečku Lurdy. Privítalo nás chladné horské ráno, ktoré ustupovalo rýchlosťou pribúdajúcich slnečných lúčov. Po peknej krížovej ceste a svätej omši, ktorú sme mali priamo v bazilike minor, sme mali čas pozrieť si mestečko, kde žila sv. Bernadeta alebo len tak ležať na tráve a vychutnávať si slnečný deň na mieste, kde sa Matka Božia zjavila jednoduchému dievčaťu. Lurdy sú dnes dosť rušným miestom, no paradoxne stačí prejsť pár krokov a ocitnete sa v tichu, kde si vychutnáte čas, ktorý vám na tomto mieste Boh doprial. Počúvajúc tok horskej rieky na tomto mieste, sa mi ani veriť

Na letisku v Madride

nechcelo, že sem ročne pricestuje až 6 miliónov ľudí.

Po dni prežitom v Lurdoch na nás čakala noc v autobuse. Ráno sme vymenili pohľad na hory za pohľad na taliansku pláž. Boli sme už dva dni na cestách bez sprchy, takže nám dobre padlo okúpať sa a ulaviť tak čuchovým receptorom počas poslednej noci v autobuse. Posledné raňajky v cudzine sme mali v susednom Rakúsku na odpočívadle a hoci sme mali pred sebou ešte dobrých päť hodín cesty, bol to taký oficiálny začiatok lúčenia sa so spolupútnikmi a robenie spoločných fotografií. Piata etapa tak plynule prešla, resp. splynula s poslednou.

Posledná etapa: čas svedčiť

Návrat domov z púte má byť obohatením aj pre iných. Plní dojmov, povzbudení a duchovných pokladov sme sa rozišli do svojich rodín, kam sme priniesli posolstvo Svätého Otca:

P. Igor a frt. Michal, Juro, Milan v Lurdoch

Retiro park v Madride bol vždy plný pútnikov

zakoreniť sa pevne vo viere, zakoreniť sa v Kristovi.

Ďakujem všetkým, ktorí túto púť pripravovali, starali sa o nás a doprevádzali nás na nej. Nech je naša viera zakorenená hlboko a pevne, aby sme vždy v správnom čase prinášali dobrú úrodu.

Žiť naplno pre Pána

Pripravila: Sr. Katarína, SSsP

Hlboká túžba, aby všetci ľudia Boha nielen poznali, ale mu aj otvorili svoje najhlbšie vnútro a prijali ho do svojho života bola hybnou silou sv. Arnolda Janssena a je i charizmou a povoláním našej malej komunity v Kežmarku.

Možno sa pýtate: „Čo robia misijné sestry na území východného Slovenska, ktoré sa radí k oblastiam s najvyšším počtom veriacich v republike?“

Odpoveď je v správnom chápaní misií, ktoré nie sú iba ohlasovaním Kristovho evanjelia tým, ktorí o ňom ešte nepočuli, ale aj o napĺňaní aktuálnych potrieb Cirkvi. A potreby na Východnom Slovensku sú veľké. Táto oblasť patrí u nás medzi najchudobnejšie s vysokou nezamestnanosťou a s najvyšším počtom rómskeho obyvateľstva.

Svojou prítomnosťou a činnosťou chceme podporovať vedomie hodnoty a dôstojnosti každého človeka a deliť sa so svojím životom a svojou vierou s tými, s ktorými pracujeme a žijeme.

Naša práca, naše povolanie

V lekární podtatranskej dediny Lendak sa sr. Katarína Florková snaží načúvať a vnímať tých, ktorí tam neprichádzajú iba pre lieky, ale aj podeliť sa so svojimi radostami a sta-

rostať, svojou bolesťou a životnými zápasmi. Slovom ocenenia, povzbudením a prijatím dopĺňa tak svoju odbornú službu farmaceutky.

Sr. Jana Eliášová pracuje s Rómami v Krížovej Vsi, kde má pre deti záujmové krúžky. V rámci nich sa snaží rozvíjať ich tvorivosť, hovoriť im o Bohu a jeho láske a učí ich modliť sa. Deti veľmi radi športujú, tancujú a spievajú. V auguste tohto roku spolu s novickou Vierou Klabníkovou

pripravili pre ne denný tábor. Deti tak mohli aktívne a zmysluplne využiť čas prázdnin. Okrem toho spolupracuje s inými rehoľníkmi na prípravách letných Misijných prázdnin pre mladých. V minulom školskom roku sa zapojila do druhého ročníka Rómskej animátorskej školy (RAŠ), kde spolu s kňazmi a laickými animátormi pripravovali mladých pre službu v ich farnosti. Spolu s účastníkmi RAŠ sa podieľala i na projekte Sila dobrovoľníctva, v rámci ktorého 4. júna 2011 v Krížovej Vsi uskutočnili festival pod heslom: „Všetko, čo dýcha,

Aj život malej komunity môže mať veľké miesto v Božom pláne

nech chváli Pána“ (Žalm 150).

Keďže sr. Jana je zodpovedná za pastoračiu povolání v našej provincii, organizuje stretnutia pre mladé ženy, ktoré hľadajú svoje životné povolanie. Pomocou k spoznávaniu povolania je pre tieto mladé ženy tiež možnosť zúčastniť sa na živote a apoštolátoch našej komunity. V modlitbe im vyprosujeme múdrosť Ducha Svätého pri ich rozhodovaní.

Sr. Zuzana Sokáčová, ktorá v lete zložila svoje 1. rehoľné sľuby, prišla do našej komunity v auguste. Ako juniorka má čoraz viac vrasť do rehoľno-misionárskeho života a naučiť sa sklbiť duchovný život s prácou a životom v komunite. Pracuje pre Spišskú katolícku charitu, konkrétne v Dome Charitas sv. Jozefa v Spišskej Novej Vsi. Je to domov pre deti a mladých ľudí s mentálnym a telesným postihnutím. Súčasťou zariadenia je tiež núdzové bývanie pre matky s deťmi, ktoré sa ocitli v zlej sociálnej situácii. Spoločne s ostatnými pracovníkmi sa snaží svojom službou vytvárať čo najlepšie podmienky pre dôstojný a plnohodnotný život týchto mladých ľudí, žien a detí. Svojou prítomnosťou chce vydávať svedectvo o bezpodmienečnej Božej láske k jeho maličkým.

Od augusta je medzi nami aj novicka Viera Klabníková, ktorá tu absolvuje polročnú noviciátsku prax. Dvakrát v týždni navštevuje Hospic sv. Alžbety v Lubici, kde sa venuje ležiacim klientom. Pomáha pri jedení tým, ktorí sa nevládzu najesť sami. Spoločnou modlitbou, hrou, čítaním, rozprávaním, alebo len vypočutím ich životných príbehov im vyplňa čas, aby sa necítili osamelí a opustení. Svojou tichou prítomnosťou a modlitbou ich sprevádza pri ich posledných hodinách na zemi. Počas ostatných pracovných dní sprevádza sr. Janu do Krížovej Vsi, kde v rámci záujmových krúžkov využíva svoje učiteľské schop-

Sr. Katarína, SSpS v lekární

Vierka z noviciátu pri svojej službe v hospici

nosti pri práci s rómskymi deťmi.

Podľa času a možností sa aktívne zúčastňujeme i na iných podujatiach v Kežmarku a okolí, napríklad na prípravách mladých na prijatie sviatosti birmovania v Kežmarku, Lubici a v súčasnosti pripravujeme na birmovku ženy v Krížovej Vsi.

Počas mrazivých zimných dní v spolupráci so Spišskou Charitou vydávame obed ľuďom bez domova. O svoj voľný čas sa tiež delíme so ženami a dievčatami v Dome Božieho Milosrdenstva v Lubici. Našou snahou je tiež poukázať na misijný rozmer Cirkvi a prebudiť, či udržať misijné povedomie u tých, s ktorými sa denne stretávame alebo u tých, ktorých v októbri navštevujeme s misijnými aktivitami.

Svojimi modlitbami a pomocou nás podporujú a sprevádzajú i členky Misijného združenia Ducha Svätého. „*Misia musí byť záležitosťou srdca*“ – a takou je pre nás naša misia v Kežmarku a jeho okolí.

Z domu a zo sveta

Pripravil: Michal Vrták, SVD

Akolytát

Traja spolubratia, Michal Vrták, Milan Toman a Peter Fillo, prijali 2. decembra 2011 akolytát. Služba akolytu, ktorú im udelil náš provinciál Páter Ján Halama, ich užšie spája s eucharistickým Kristom, ktorého môžu ako mimoriadni rozdávatelia svätého prijímania prinášať ľuďom.

Spomienkové stretnutie

V Kostole sv. Arnolda Jansseny sa 21. novembra konalo spomienkové stretnutie pri príležitosti 50-teho výročia súdneho procesu s verbistami. Program začal sv. omšou, ktorú celebraval emeritný biskup Dominik Tóth. Biskup František Rábek v homílii povedal: „*Ďakujem za vzor viery a obetavosti našich bratov verbistov a súčasne prosme, aby sme sa v okolnostiach, ktoré nám Pán Boh dáva, vždy snažili o ten istý hlboký vzťah ku Kristovi a k Cirkvi, aby sme sa naším životom, skutkami a vierou mohli pričinovať o šírenie Cirkvi, pretože v našej dobe sú zasa iné závažné prekážky, možno oveľa rafinovanejšie, ktoré chcú zničiť vieru v ľuďoch.*“

P. provinciál Ján Halama, SVD privítal aj priamych účastníkov procesu a vyjadril radosť z toho, že toto spomienkové stretnutie zorganizovala najmladšia generácia verbistov, seminarista Spoločnosti Božieho Slova,

Akolyti s P. provinciálom Jánom Halamom, SVD

Tomáš Gerboc. Tomáš vo svojej prednáške priblížil súdny proces s verbistami a udalosti, ktoré sa udiali v roku 1961.

Odzneli aj svedectvá sr. Bohumíry Školníkovej, SSpS a Teodora Hlaváča a na záver sa všetci prítomní spoločne modlili za odsúdených v tomto procese.

Frt. Tomáš Gerboc, SVD počas prednášky o súdnom procese s verbistami

Primície

Dňa 20. novembra slúžil v Kostole Sedembolestnej Panny Márie v Bratislave-Petržalke svoju primičnú sv. omšu novokňaz Jakub Rajčáni, SVD. Kňazskú vysviacku prijal 15. októbra vo farskom kostole v Nanzan v Japonsku. Vysvätil ho diecézny biskup Mons. Augustín Jun'iči Nomura. Po primíciách odcestoval späť do Japonska, ktoré je jeho misijným určením.

Vyprosujeme mu veľa Božích milostí a budeme naňho pamätať vo svojich modlitbách.

Misijná nedeľa

Text: Martin Ligač, SVD

Prípravu na tento, pre misionárov a misijné spoločnosti významný sviatok, sme vzali útokom spolu s našimi veriacimi a všetkými, čo prišli hlbšie prežívať svoje univerzálne misijné povolanie. Počas piatich dní sme sa schádzali v našom kostole na modlitbách, svätej omši a tichej adorácii. Táto príprava niesla myšlienku: „*Našou farnosťou je celý svet.*“ A tak každý deň bol venovaný inému kontinentu a modlilo sa aj za konkrétne potreby misionárov pôsobiacich na tých miestach. V piatok po sv. omši sa podelil o svoje skúsenosti a zážitky z africkej Etiópie laický misionár a medik Tomáš Sýkora. Duchovná príprava vyvrcholila slávnostnou nedeľnou svätou omšou, ktorú celebraval prof. P. Juraj Dolinský, SJ, vtedajší dekan Teologickej fakulty Trnavskej univerzity.

Primičná sv. omša P. Jakuba Rajčániho, SVD;
Foto: P. Andrej Lojan, SVD

Sv. omša z Misijnej nedele

Atlas hierarchicus

Pripravil: Patrik Páleník, SVD
Zdroj: Fides a Zenit

Dňa 6. júla 2011 jeho Excelencia Mons. Fernando Filoni, prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, spolu s P. Giancarlom Girardim, SVD, generálnym prokurátorom Spoločnosti Božieho Slova a zároveň editorom nižšie menovanej publikácie a P. Leonardom Sileom, OFM, riaditeľom vydavateľstva, prezentovali Svätému Otcovi Benediktovi XVI. šieste vydanie publikácie Atlas Hierarchicus a darovali mu štyri prvé kópie knihy. Táto nová edícia bola podporená a financovaná Kongregáciou pre evanjelizáciu národov a vydaná vydavateľstvom Urbaniana University Press.

V úvode zdôrazňuje pápež Benedikt XVI. dôležitosť tejto publikácie. Presné a detailné zoznamy zobrazujú momentálnu prítomnosť Cirkvi na rôznych kontinentoch. Ponúkajú všeobecný rámec katolíkov na celom svete. Zdôraznené sú zvlášť nové miestne cirkvi, zrodené

v posledných dvoch desaťročiach. Atlas obsahuje aj zoznam diecéz.

Posledné vydanie bolo z roku 1992. Svätá stolica opakovane žiadala obnovu a aktualizáciu. Medzičasom sa udialo mnoho zmien. Nový Atlas si vyžiadal štyri roky práce. Je napísaný po taliansky, anglicky, francúzsky a španielsky. Prvý takýto atlas zostavil Holanďan fráter Karl Streit, SVD, v roku 1913 a bol napísaný v piatich jazykoch. Vytlačený bol v nemeckom Paderborne a prezentovaný pápežovi sv. Piovi X. v jubilejnom roku 1913, pri príležitosti 1 600. výročia vyhlásenia Milánskeho ediktu. Patril medzi najlepšie kartografické zdroje tej doby.

V Číne zomierajú milióny

Zdroj: internet

V Číne počas tridsiatich rokov usmrtili 400 miliónov nenarodených detí. Povedal to nedávno Gao Qiang, bývalý minister zdravotníctva Čínskej ľudovej republiky na otázku jedného republikánskeho poslanca (Timothy A. Huelskampa) počas návštevy komunistického funkcionára v Spojených štátoch. Od 25. novembra 1980 tam platí zákon, podľa ktorého sú manželia

povinní podrobiť sa interupcii v takom prípade, ak čakajú druhé či tretie dieťa. Okrem toho sú v Číne praktizované aj selektívne interupcie, pri ktorých sú zabíjané ľudské plody ženského pohlavia.

Zisky po skončení SDM v Madride

Zdroj: internet

Závěrečná sv. omša na letisku v Madride

Hlavné mesto Španielska, ktoré hostilo v auguste Svetové dni mládeže (SDM) Madrid, dosiahlo finančný zisk viac ako 200 miliónov dolárov. Odhad, podľa ktorého udalosť priniesla 216 miliónov dolárov (160 miliónov eur), urobilo po návšteve pápeža Benedikta XVI. v Španielsku Madridské združenie podnikateľov. Madridské spoločenstvo zasa odhadlo, že SDM vytvorili v hrubom domácom produkte nárast o 199 miliónov dolárov (148 miliónov eur).

Prínos SDM hlavnému mestu Španielska uznalo aj madridské konzistórium, ktoré udelilo Madridu Cenu Turizmu za prínos medzinárodnému projektu. Pri prijímaní ceny madridský arcibiskup, kardinál Antonio María Rouco Varela povedal, „*že prijatie zo strany Madridu bolo kľúčové pre úspech SDM. Láskovosť a náklonnosť, s ktorou boli pútnici prijatí, ukazujú humánný obraz mesta, čo najviac prekvapilo účastníkov SDM.*“

A tento poznáte?

Pripravil: Tomáš Farský

- Ako sa začína recept na omeletu v škótskej kuchárskej knihe?

- Požičiame si šesť vajec...

- Aký je rozdiel medzi slovenským a kanadským drevorubačom?

- Žiadny. Obaja si zo svojej mesačnej výplaty môžu kúpiť letenku do Košíc.

V obchode:

- Prosím si krém na topánky.

- Na aké?

- Na štyridsaťštvorky.

S mojou ženou sme viedli trochu hlbší rozhovor o rôznych životných situáciách a prišla reč na eutanáziu.

K tejto citlivej téme o voľbe medzi životom a smrťou som poznamenal:

„Nechcem aby si ma nechala žiť v takom stave, kde by som bol závislý na prístrojoch a živý tekutou stravou z nejakej fľaše.

Keby si ma niekedy takto videla, vypni tie mašiny

čo ma držia nažive.“

Ona vstala, vypla telku, počítač aj chladničku a vyliala mi pivo do záchodu.

No je normálna?

Cez divadelné predstavenie príde návštevník k pokladnici:

- Prosím vás, vráťte mi vstupné?

- A prečo? - pýta sa pokladníčka.

- Sám sa v hľadisku bojím.

Arnoldova hádanka č 4. Koľko je hodín?

Prípravil: Peter Fillo, SVD

Misionár páter Kornélius pôsobil medzi domorodcami v pralese. Po dlhšom čase spolu s domorodcami postavili kaplnku. Na vrchu kaplnky boli veľké hodiny, podľa ktorých sa riadil on i domorodci. Keďže v pralese nemali elektrinu, hodiny boli natahováacie a bolo potrebné ich každý večer natahovať. Niekedy sa pátrovi stalo, že bol večer unavený a hodiny zabudol natiahnuť. Do rána hodiny zastali.

Otázka: Čo všetko musel páter Kornélius spraviť, aby po návrate mohol nastaviť na hodinách správny čas? Popíšte, ako postupoval.

Poznámka: V obidvoch kmeňoch nemal nikto nijaké ďalšie hodiny ani nijaké malé prenosné hodinky. Každý kmeň mal iba jedny veľké hodiny na kaplnke.

Odpoveď na príklad: č. 3:

Starý indián mal presne tri šípy a žiadny ďalší mu nepribudol nijakým spôsobom. Starý indián dal jednoducho prvému synovi jeden šíp, druhému dal jeden šíp a tretiemu dal šíp aj s tulcom, takže v tulci zostal jeden šíp.

Správne odpovede zasielajte mailom na mladymisionar@gmail.com.

Zo správnych odpovedí vyžrebujeme jedného, ktorého odmeníme.

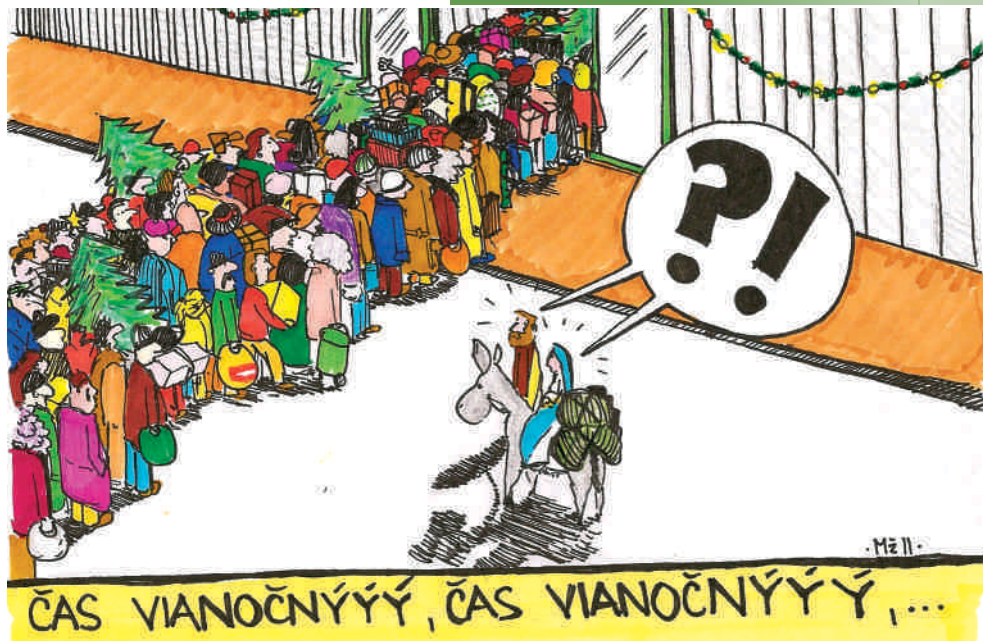
Za odpoveď z predchádzajúcej hádanky sme odmenili Pána Štefana z Vaďoviec, gratulujeme.

Keďže nikto iný nemal hodiny, nemohli ich správne nastaviť.

Vtedy sa vybral misionár Kornélius za svojím priateľom, ktorý pôsobil ako misionár pre iný kmeň. Tento mal modernejšie hodiny s batériou, ktorá sa nabíjala zo svetla a okrem toho boli hodiny riadené rádiom, takže mal vždy presný čas. Býval síce ďaleko, ale celou cestou pralesom bola rovinka, takže cesta nebola namáhavá.

Keď páter Kornélius dorazil, pozdravili sa, chvíľu u neho pobudol, posilnil sa a pobral sa domov. A keď prišiel páter domov, na hodinách nastavil správny čas.

Naši dobrodinci

Na časopis, podporu misijnej činnosti a formáciu misionárov prispeli:

Štefan Bjalon, Marta Cenkerová, Kristína Gajdošová, Mária Galbavá, Andrea Gendiarová, Peter Grobarčík, Peter Fabo, Valéria Haburajová, Mária Jurkačková, Helena Kováčová, Florián Krajník, Mária Kubranská, Magda Lupťáková, Ján Podstavek, Luboš Pecho, Vladimír Rádi, rod. Ščibrániová, Štefánia Šuláková, Beáta Žilková a ďalší dobrodinci zo SR a ČR.

Farnosti:

Breznička, Horná Kráľová, Hruštín, Karolínka, Levice, Lokca, Lomná, Melek, Močenok, Námestovo, Nedožery-Brezany, Nová Ves nad Žitavou, Nový Hrozenkov, Poluvsie - ružencové bratstvo, Považská Bystrica, Rybany, Snina, Stará Lubovňa, Teplička nad Váhom, Terchová, Trstená, Vidiná, Vieska nad Žitavou, Vráble, Zázrivá.

Všetkým darcom vyslovujeme Pán Boh zaplať!

Ak by ste aj vy chceli podporiť našu misijnú činnosť, môžete tak urobiť šekom na našu adresu s heslom „na misijný dorast“ alebo na číslo účtu: **4220079118/3100**

Naša adresa:

Mladý Misionár
Misijný dom Arnolda Janssena
Krupinská 2,
851 01 Bratislava

Mail: mladymisionar@gmail.com
Web: www.mladymisionar.sk

Na sviatok patrónky Slovenska - Sedembolestnej Panny Márie, 15. septembra 2011, sme oslávili 10 rokov od posviacky Kostola a Misijného domu Arnolda Janssena v Petržalke. Slávnostnú svätú omšu pri tejto príležitosti celebroval bývalý rektor domu, páter Milan Bubák. Objekt na Krupinskej ulici, v ktorom dnes sídli náš formačný dom, bol v čase, keď oň verbisti prejavili záujem, v dezolátnom stave. Pred opravou a prestavbou sa v tejto budove bývalej škôlky schádzali bezdomovci a drogovovo závislí ľudia. Nový kostol posvätil v septembri 2001 kardinál Jozef Tomko za prítomnosti generálneho predstaveného Spoločnosti Božieho Slova pátra Antonia Perniu. Z domu bolo za uplynulých desať rokov vysvätených 23 kňazov (18 Slováci, 3 Indonézania a 2 Indovia). Sedemnášť z nich dnes pôsobí mimo Slovenska alebo sa na túto prácu bezprostredne pripravuje. Uplynulých desať rokov života bratislavskej komunity zachytáva brožúrka, ktorú sme vydali.

10 rokov

*Dobrorečte Pánovi,
mráz a zima, chváľte
a vyvyšujte ho
navždy!*

Dan 3,69

*Milostiplné Vianočné sviatky
a požehnaný nový rok 2012
Vám želajú seminaristi SVD*